

КІЛОВАТ БЕРЕЖЛИВОМУ ВІДРОБИТЬ

О. УВАРОВ,
викладач Вовчанського технікуму механізації сільського господарства
Харківська обл.

Дві третини всієї електроенергії в сільському господарстві споживають асинхронні електродвигуни. Для їх раціонального використання найважливішими є такі заходи: електродвигуни, що працюють із завантаженням до 45 процентів, замінювати на ті, потужність яких менша; не допускати їх роботи без навантаження; вибирати потужність і електричну модифікацію з урахуванням режиму роботи; тип виконання електродвигуна має відповідати умовам навколишнього середовища; дотримуватись вимог системи ППРЭ сх.

Електротехнічному персоналові господарств слід пам'ятати й правила раціональної експлуатації освітлювальних та опромінювальних приладів, а саме: замість ламп розжарювання типу НБ, заповнених аргоном, використовувати лампи типу НБК (криптонові), що дають світловий потік на 11—16 процентів більший; по можливості замінювати лампи розжарювання на газорозрядні, які у 2—2,5 раза економічніші; регулярно очищати лампи й світильники від забруднень, максимально використовувати природне освітлення шляхом періодичного фарбування чи побілки приміщень та миття вікон, що дасть змогу скоротити тривалість горіння ламп у зимовий час на 15, а в літній — на 90 процентів; застосовувати автоматизовані установки з програмним керуванням, які забезпечують дозовані ультрафіолетові опромінення та інфрачервоний обігрів молодняка; для регулювання теплового режиму під

інфрачервоними обігрівачами використовувати автоматичні регулятори напруги замість періодичної зміни висоти підвіси випромінювачів; раціонально розміщувати джерела світла з метою зниження питомої встановленої потужності. Раціонально використовувати електротеплові установки допоможуть такі заходи: електронагрівання води для технологічних потреб у виробничих приміщеннях здійснювати, уникаючи по можливості зовнішніх теплових мереж, з використанням електроводонагрівачів, обладнаних баками-акумуляторами гарячої води; при формуванні штучного мікроклімату застосовувати зонний принцип, коли температурно-вологісний режим підтримується лише в зоні розміщення тварин; електротеплові установки мають бути максимально децентралізовані, щоб теплота вироблялась безпосередньо в місці її споживання; проводити автоматизацію електротеплових установок з використанням теплообмінних пристроїв рекуперативного чи регенеративного типу.

Багато електроенергії на селі витрачається для побутових потреб. Встановлено, що 15—20 процентів її марнується споживачами. Можливості щодо економії слід вишукати на основі рекомендацій, наведених для споживачів-виробничників, але найпростіше — не залишати увімкнута без потреби ламп, електричних плиток, телевізорів тощо. Є й інші доступні способи раціонального витрачання електроенергії. Скажімо, замість ламп розжарювання користуватися люмінесцентними, які мають у чотири-п'ять разів вищу світловіддачу і в п'ять-вісім — довший строк служби. На жаль, освітлювальні прилади з люмінесцентними лампами ще не набули належного поширення в побуті через

недостатню обізнаність населення про їх вигоди. Доцільно для вмикання ламп розжарювання користуватися світлорегуляторами, що дають змогу плавню регулювати рівень освітленості в приміщенні. До речі, ці прилади можна використовувати і для регулювання подачі повітря побутовими вентиляторами, змінюючи їх частоту обертання.

Найпотужнішими побутовими споживачами електроенергії є нагрівальні прилади — каміни, плитки, праски. Слід пам'ятати, що економічніші з них ті, які обладнані терморегуляторами, а також сучасними нагрівальними елементами.

Водопостачання багатьох сільських населених пунктів здійснюється від водонапірних башт. Чим інтенсивніше з башти забирається вода, тим частіше в роботу включаються електродвигуни насосів, щоб поповнити її запас. Тож, економлячи воду, ми заощаджуємо електроенергію. Щоб подати населенню країни воду, яка не буде витрачена за призначенням, щороку марнується 3640 мільйонів кіловат-годин електроенергії. Отже, якщо вдумливо проаналізувати наше ставлення до водо- і електроспоживання, можна відкрити неабиякі резерви економії.

Прикро, але організація діяльності електротехнічних служб колгоспів і радгоспів ще не дає змоги вирішувати питання економії хоча б на рівні промислових підприємств. Тому в сільськогосподарському виробництві слід вживати заходи, які б заохочували до реальних дій у цьому напрямі. В багатьох розвинених країнах дбайливість і бережливість є природними складовими загальнолюдської культури. Важливо, щоб і ми ставилися до них, як до категорії не лише економічної, а й моральної.